

Az „év emlőse” 2015-ben a közönséges ürge (Spermophilus citellus)

A VADONLESŐ Program (www.vadonleso.hu) hirdette meg az „év emlőse” rendezvénysorozatot, mely minden évben más és más őshonos emlősállatunkra irányítja a figyelmet, elősegítve azok jobb megismerését.

Petőfi Sándor: Arany Lacinak

„Ott az ürge,
Hű, mi fürge,
Mint szalad!
Pillanat,
S odabenn van,
Benn a lyukban.”

Elterjedése:

Az ürge Európa keleti, délkeleti rövidfűvű pusztáin elterjedt kisemlős, tőlünk nyugatabbra valamint északabbra már csak töredék-, vagy mesterségesen visszatelepített állományai találhatóak. Magyarország „ürge nagyhatalom”!

Leírás:

- Az ürge a rágcsálók rendjébe tartozó 20-24 cm hosszú állat, farka kb. 7 cm.
- Fülei aprók, bundája sárgásszürke.
- Nyílt füves területek lakója, ahol hosszú, mély járatrendszert készít. 4-5 cm átmérőjű lyukak jelzik jelenlétét.
- Nappal aktív, veszély esetén felegyenesedve füttyöt ad.
- Tápláléka fűfélékből, magokból és rovarokból áll.
- Téli álmat alszik járatrendszere mélyén, amely során életműködései lelassulnak.
- **Fokozottan védett, természetvédelmi értéke 250 000 Ft.**

Védelme:

Az ürge élőhelyein igényli a rendszeres legeltetést vagy kaszálást, ha túl magasra nő a fű, az ürgék előbb-utóbb kipusztulnak onnan. Fontos, hogy az ürge lássa a rá vadászó ragadozókat, például a ritka, értékes nagytestű ragadozó madarak - elsősorban a kerecsensólyom és a parlagi sas - közeledtét.

Döntsétek el az állításokról, hogy igazak (I) vagy hamisak (H) és írjátok be betűjelet a mondatok végén lévő alakzatba!

1. A közönséges ürge fokozottan védett Magyarországon, mert az élőhelyét jelentő legeltetett területek megfogyatkoztak az elmúlt évtizedekben.
2. Csak Magyarországon él Európában.
3. Az ürge fontos szerepet tölt be a táplálékláncban, mert a nagytestű ragadozó madarak (kerecsensólyom és a parlagi sas) fő tápláléka.
4. A fekete színű kisemlős szívesen vadászik éjszaka.
5. Az ellenség közeledtét felegyenesedve jellegzetes füttyel jelzi.
6. Hosszú járatrendszerének 10 cm-es kivezető nyílását veszély esetén eltömíti.
7. A téli álomból ébredve kora tavasszal először a nagyobb termetű hímek jelennek meg a felszínen, és megvívnak a területért.
8. A nőstény ürgék a járatrendszer egy védett kamrájában júniusra világra hozzák utódaikat, amelyek e hónap végén önállósulnak.
9. A felnőtt hímeknek a párzás után a táplálkozás köti le az idejük nagy részét, és már augusztus közepén elvonulhatnak téli álmra lezárt üregük mélyére. Szeptemberben a felnőtt nőstények, októberben pedig a fiatalok kezdik meg téli álmukat.
10. Az ürge testhőmérséklete téli álma során a környezet hőmérsékletére esik vissza.
11. A szürke magyar szarvasmarhák által legelt terület nem megfelelő élettér az ürgének.
12. Az ürgeöntés bűncselekmény Magyarországon

Légy Te is vadonleső és küld el megfigyeléseidet! Csatlakozz az adatgyűjtők táborához!

A VADONLESŐ programmal kapcsolatos információk a www.vadonleso.hu honlapon és a **VADONLESŐ facebook** oldalon (<https://www.facebook.com/vadonleso>) érhetők el.